

SASTAVOM

Zadnji tekst serijala „Ženska lica migracija“

Čekaonica iza ograde: život žena u Prihvatilištu za tražitelje_ce azila Porin

Tena Vizinger 27.11.2025.

HINA/Damir SENČAR (oko 2016.)

U novinarskom projektu „Ženska lica migracija“ Tena progovara o ženama u migraciji koje se nalaze u višestruko ranjivoj poziciji. Kroz društvene i zakonske propise, osobne priče i razgovore sa stručnjacima/kinjama i aktivistima/kinjama u seriji od šest tekstova progovara o različitim preprekama na koje nailaze žene migrantkinje. Ovo je zadnji tekst serijala.

Na samom rubu Zagrebu, vrlo blizu pruge i odlagališta Jakuševac, nalazi se **Hotel Porin**, višekatna zgrada koju su u različitim trenucima ljudi iz cijeloga svijeta nazivali svojim domom. Toplinu privremenog doma Porin daje od **2011.** kad je iz usputne stanice turistima postao Prihvatilište za tražitelje/ce azila.

Sivo pročelje zgrade s čokoladno smeđim ciglama na samom vrhu za mnoge je postao sinonim za čekaonicu u kojoj provode dane dok im konačno, na nekom drugom kraju glavnog grada, osoba za pultom u Ministarstvu unutarnjih poslova rutinski stavi pečat na dokument kojim su dobili status azilanata_kinje.

Prihvatilište za tražitelje_ce azila Porin jedno je od dvaju takvih u Hrvatskoj, međutim daleko je najveće s kapacitetom **600 osoba**. **Drugo prihvatilište nalazi se u Kutini**, a tamo može istovremeno biti smješteno **302 osobe**. Porin je prihvatilište otvorenog tipa što znači da korisnici_ce u njega mogu ulaziti i izlaziti u razdoblju između šest ujutro i 23 sata. **Iako su u počecima u Porinu djelovale mnoge udruge koje su pomagale izbjeglicama, ulaz im je, kao i javnosti, trenutno zabranjen**, a u Porinu borave samo trupe Ministarstva unutarnjih poslova, Crveni križ i Liječnici svijeta.

Između katova Porina, **rješenje svog slučaja čekaju i mnoge žene**. Iako brojeva o ženama koje trenutno borave u Porinu ili su bile u njemu nema, broj **muškaraca i žena** koji (na globalnoj razini) migriraju otprilike je jednak, pa je moguće da je

situacija u prihvatilištu slična. **Porin tako predstavlja mjesto na kojem se miješaju različite kulture, izbjegličke priče, strahovi, ali i nadanja.**

Kako preživjeti Porin?

O Prihvatilištu se malo zna. Naime, nakon što je ulaz zabranjen udrugama, iz Porina informacije cure isključivo preko njegovih stanara_ka, a fotografije unutrašnjosti otkad je zatvoren gotovo je nemoguće pronaći. Na tek [rijetkim fotografijama](#) vidi se da su zidovi isprani i iscrtani, ogledala u kupaonici slomljena, a spavaonice pune madraca koji su posloženi jedan uz drugoga. Prema [informacijama](#) dostupnima na internetu, između katova na stubištu nalaze se željezne rešetke, koje su u pravilu otvorene, a njihovo zatvaranje predviđeno je ako izbiju nemiri. **Ulazak i izlazak iz Prihvatilišta evidentira se očitavanjem magnetskih kartica.** Korisnici_ce Prihvatilišta imaju pravo urediti svoje sobe, obojati zidove, reorganizirati prostor, donijeti svoj namještaj i učiniti ga svojim ugodnim kutkom.

Prihvatilište je u jednom trenutku bio dom dviju naših sugovornica, Nour* i Samire*. Nour je dvadesetogodišnja studentica Filozofskog fakulteta u Zagrebu koja je u Porinu bila smještena tijekom 2018. godine, nakon što je godinu i pol dana živjela u Kutini. Bila je trinaestogodišnja djevojčica kad je živjela u Prihvatilištu.

“Dolazak u Porin bio mi je šok jer sam se u Kutini već naviknula na manji broj ljudi i isključivo obiteljsko okruženje. Porin je bio puno veći, s mnogo više smještajnih jedinica, ljudi i gužve. Iako mi je bilo drago da u sobi imamo vlastitu kupaonicu, sve ostalo bilo je jako intenzivno i preplavljujuće”, započinje razgovor.

S druge strane, Samira je iz Sirije najprije došla u Švedsku, da bi deportacijom ona i njezina obitelj bili vraćeni u Hrvatsku. **U Porinu je boravila tijekom 2016. godine. Imala je četrnaest godina.** Odmah u početku govori mi da život u Porinu nije bajan, ističe raširenost bolesti.

“Kad sam došla tu, Porin nije bio dobar za obitelj. Možda je bio dobar za muškarce, ali za obitelj nikako. Bilo je jako puno bolesnih. **Svaki dan su se pojavljivali novi, bolesni ljudi.** Kreveti su bili loši, madraci nisu bili čisti, nije se čistilo uopće. Porin nije dobro mjesto za djecu zato što ima puno bolesnih”, opisuje. “Ja znam da Hrvatska nema toliko novaca za strance koji tu trebaju živjeti ili čekaju azil, ali kad su u pitanju djeca ili osjetljive skupine, trebaju biti organizirani”, nastavlja.

Strah od zaraza i bolesti ostavio je velik trag na Samiru. Daje mi primjer bolesti s kojima se susrela: “Kad sam živjela u Porinu, bilo je jako puno komaraca. Kad te vani ubode komarac, nakon uboda imaš crveni trag, u Porinu kad te ubode komarac, cijela noga ti je zelena, pojavi ti se kao alergija na nešto. Kad smo otišli doktoru, koji se nalazi u prizemlju Porina i pitali smo ga što je to, on je rekao da je to normalan ubod komaraca. Tako ne izgleda ubod komarca u Siriji, a ni van Porina. Zeleno-plavi trag uboda komarca nije normalan. Nismo ni sigurni da su to bili tipični komarci, bili su jako veliki”, govori.

Osim raširenost bolesti, problem u Porinu stvara gužva i galama. Nour govori da je Porin bio prenapučen i bučan što je često stvaralo nelagodu u njima. **“Mi smo bile sve djevojke u obitelji, mama, moje dvije sestre i ja, pa smo se često osjećale manje sigurno.** Hranu smo dobivale u velikom restoranu, ali moje sestre nikada nisu išle tamo zbog straha i neugode. Mama i ja bismo im donijele hranu u posudama u sobu”, govori. Objašnjava da im je najveći problem predstavljao boravak u zajedničkim prostorijama. “Najveći izazov bio je pristup restoranima i zajedničkim prostorima, gdje su se djevojčice često osjećale neugodno gledane ili izložene. **Iako smo imale vlastitu kupaonicu, sve izvan sobe predstavljalo je stres. Često smo se organizirale da se krećemo u grupi jer je tako bilo sigurnije**”, nastavlja Nour.

Samira se slaže s tvrdnjama koje je iznijela Nour. Govori da je u njihovoj obitelji praksa bila zatvarati vrata sobe uvijek kad u njoj borave te **izlaziti samo u slučaju nužde.** Iako nije spomenula osjećaj nelagode, Samira navodi da je izlazak iz sobe praktički značio zaraziti se. “Ako si boravio u prostoriji gdje je bilo puno ljudi, velika je šansa da budeš bolestan nakon toga. Ljudi koji su došli nekoliko mjeseci

ranije bili su zaraženi nekim bolestima. **Teško je živjeti u takvim uvjetima.** U Porinu bi trebalo biti više doktora. Kad sam ja bila u Porinu, većinom su tamo bili medicinski tehničari. Doktora nema, ponekad kasne. To su stvari na koje treba paziti. Čula sam da trenutno ima doktora i da je češće tamo. **Sad su riješeni neki problemi koji nisu bili riješeni u vrijeme kad sam ja tamo bila**", rekla je Samira. Osim toga, džeparac koji se dobiva u Porinu doista je malen što također mnogima predstavlja problem. "Teško je biti u Porinu jer nemaš novac. Po informacijama koje sam dobila, trenutno ljudima daju 20 eura. Kao obitelj dobivali smo 100 kuna, a pojedinci su dobivali 50 kuna. Brat i ja nismo dobivali novce, nego su roditelji dobivali za nas kao cijelu obitelj", govori.

Ženska solidarnost u Porinu

Iako se djevojke slažu da im to što su žene u Porinu nije išlo u prilog, bilo je i trenutaka ženske solidarnosti.

"Tada nisam znala prepoznati to kao „žensku solidarnost“, ali se ona svakodnevno događala. Moja mama je imala sirijske prijateljice, a njihove djevojčice bile su moje prijateljice. Išli bismo svuda zajedno i pazile smo jedne na druge. Postojale su i organizacije poput Crvenog križa i drugih koje su pružale mnogo podrške svim izbjeglicama kroz psihosocijalnu pomoć i različite aktivnosti što nam je svima puno značilo", kaže Nour.

Samira ima slično iskustvo: "Svaki petak mi žene smo se zajedno družile u Porinu. Većina žena bila je iz arapskih zemalja ili iz Afganistana. Nismo mogle biti vani navečer, tako da smo se družile unutar hotela. Navečer je u Porinu mirno".

U kontekstu boravka u Porinu, djevojke ističu važnost udruga civilnog društva koje su u vrijeme njihovog boravka mogle djelovati unutar prihvatilišta. **Živjele smo u strahu i nesigurnosti, ali smo u isto vrijeme imale podršku mnogih volontera i djelatnika koji su nastojali olakšati našu svakodnevicu.** Porin jest bio mjesto puno nelagode, neizvjesnosti i ponekad opasnosti, ali i mjesto gdje su se ljudi trudili učiniti naš život ljepšim i manje traumatičnim", govori Nour.

Samira se slaže i dodaje da život u Porinu doista jest jako loš, međutim udruge koje su djelovale unutar njega činile su ga boljim. Zaključuje da se u Porinu ljudi, otkad nema udruga, manje druže što im dodatno otežava boravak tamo. **Djevojke su se složile da bi udruge i dalje trebale djelovati u Porinu zato što to pomaže ljudima u ionako stresnom i traumatičnom iskustvu.**

Sigurnost iza ograde

Iako je Porin od ožujka 2020. ograđen [žičanom ogradom](#) uvedenom kao sigurnosna mjera, **otvoreno ostaje pitanje koliko su žene u Prihvatilištu uistinu zaštićene**. Labavost sustava zaštite pokazala se i u rujnu ove godine kad je u javnost izašla [vijest](#) da je zaštitar u Porinu silovao državljanku Kirgistana koja je u Porinu smještena. Spomenutom zaštitaru bio je određen istražni pritvor. O sigurnosti žena i rodno uvjetovanom nasilju u prihvatilištima za Libelu je progovorila pravnica i stručnjakinja za rod i migracije, **Martina Bosak**.

Bosak ističe da postoje mehanizmi zaštite od rodno uvjetovanog nasilja. “Standardni operativni postupak za prevenciju i odgovor na seksualno i rodno uvjetovano nasilje u prihvatilištima za tražitelje međunarodne zaštite **uspostavljen je 2021. godine** s ciljem osiguravanja učinkovitog sustava upućivanja žrtava/osoba preživjelih rodno uvjetovano nasilje smještenih u prihvatilištima na relevantne nacionalne mehanizme. [Dokument](#) definira temeljna načela postupanja u slučajevima rodno uvjetovanog nasilja, način pružanja podrške **te jasno određuje uloge i odgovornosti svih uključenih pružatelja usluga u području prevencije i odgovora**. Po identifikaciji, žrtve/preživjeli upućuju se stručnom osoblju Hrvatskog Crvenog križa (HCK) i Médecins du Monde – Belgique (*Liječnici svijeta*), koje provodi daljnji tretman, a prema potrebi i u sigurne kuće. **Obje organizacije imaju urede u Prihvatilištu za tražitelje međunarodne zaštite Porin te u komunikaciji sa žrtvama/preživjelima redovito koriste prevoditelje**. U Prihvatilištu za tražitelje međunarodne zaštite Kutina pristup prevoditeljima znatnije je otežan, budući da je većina prevoditelja smještena u Zagrebu”, govori.

Rodno uvjetovano nasilje stvarnost je u prihvatilištima za tražitelje azila. “Prema podacima MUP-a dostavljenih Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova za 2023. i 2024. godinu, godišnje se identificira oko [60 osoba](#) kao žrtava/osoba preživjelih rodno uvjetovano nasilje u Prihvatilištima za tražitelje međunarodne zaštite Porin i Kutina, **pri čemu su žene nerazmjerno više pogođene od muškaraca**. Najčešće vrste nasilja obuhvaćaju psihičko, tjelesno i seksualno nasilje, koje je u najvećem

broju slučajeva počinjeno u zemlji podrijetla, a znatno rjeđe u zemljama tranzita ili u zemlji u kojoj se podnosi zahtjev za azil”, nastavlja.

Iako postoje mehanizmi zaštite, Bosak tvrdi da oni ponekad nisu učinkoviti, poput slučaja žene iz Kirgistana. **Napominje da bi, prema njenom mišljenju, svi koji dolaze u kontakt tražiteljima_cama azila trebali proći obavezan trening koji uključuju i temu rodno uvjetovanog nasilja.** Na taj bi se način osigurala veća sigurnost žena u prihvatilištima.

Bosak ističe da problem često stvara nedostatak prevoditelja.

“Što se tiče nedostatka prevoditelja u Prihvatilištu za tražitelje međunarodne zaštite Kutina, problem proizlazi iz udaljenosti – većina prevoditelja živi u Zagrebu i nije im praktično dolaziti u Kutinu, dok je lokalni fond vrlo ograničen. **Telefonsko prevođenje, iako dostupno, često nije dovoljno za osiguranje kvalitetne komunikacije sa žrtvama/osobama preživjelim rodno uvjetovano nasilje.** Stoga kao praktično rješenje za osiguranje stalne dostupnosti prevoditelja, posebno u hitnim slučajevima, vidim uvođenje rotacijskog sustava prevoditelja iz Zagreba, s unaprijed planiranim dolascima u Kutinu”, zaključuje.

Skrivena svakodnevica Porina

Iskustva Nour i Samire dokazuju da Porin, unatoč velikoj organizaciji koja stoji iza njega, često **ostaje mjesto gdje svakodnevica tražitelja i tražiteljica azila ovisi o njihovoj spretnosti, improvizaciji, volji i spremnosti da prihvate način života koji nitko ne bira dobrovoljno.** Priče iz Porina moraju biti poziv na uređenje prostora, zdravstvene skrbi, sigurnosnih protokola i sustavne podrške, kako bi se ljudima omogućio dostojanstveniji život u najtraumatičnijem i najstresnijem razdoblju njihovih života.

Istovremeno, ta svjedočanstva pokazuju da se sigurnost i dobrobit ne mogu oslanjati isključivo na otpornost samih stanovnika Porina, nego na funkcionalan i odgovoran sustav koji prepoznaje njihove potrebe. **Bez nadzora, dovoljnog broja**

stručnog osoblja i jasnih procedura, prihvatilište postaje prostor preživljavanja, a ne oporavka.

**Identiteti osoba su zbog osjetljive pozicije u kojoj se nalaze poznati novinarki, a u tekstu su navedeni anonimno.*

**Prvi tekst serijala nalazi se [ovdje](#), drugi [ovdje](#), treći [ovdje](#), četvrti [ovdje](#), a peti [ovdje](#).*

**Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.*

[hotel porin](#)

[ljudska prava](#)

[žene](#)

[žene u pokretu](#)

[žensko lice migracija](#)

Podijeli:

Možda će vas zanimati ...

UFOKUSU

Sve države članice moraju priznati brak istospolnih parova sklopljen u drugoj članici EU

27.11.2025.

GENDERFACTS

Koliko je osoba dosad dobilo stručno mišljenje o životu u drugom rodnom identitetu?

26.11.2025.

U FOKUSU

Žene koje govore

24.11.2025.

Upoznajte Libelu

Politika ispravaka i nadopuna

Kontakt

Impressum

Pravila ponašanja

Nova cesta 4, Zagreb
e-mail: info@libela.org

Prijavi se na mjesečni newsletter

E-mail

- ✓ Potvrđujem suglasnost s politikom privatnosti te dajem privolu Libeli da koristi moj email za slanje e-newslettera

PRIJAVISE

[Politika privatnosti](#)

Copyright 2024. Libela.org